

نوستان

سال پنجم / شماره ۱۰۹
آذرماه ۱۳۹۸

بیست و دومین نمایشگاه

فرش دستباف اصفهان

گره‌های قالی ایرانی

صنعت فرش دستباف ایران، روزهای سختی را در دوران تحریم پشت سر می‌گذارد. روزهایی که صادراتش به حداقل رسیده و کمتر می‌تواند سفیر هنر و صنعت اصفیل ایرانی در بازارهای جهانی باشد. با این وجود بیست و دومین نمایشگاه فرش دستباف اصفهان با شعار «نمایشگاه با شکوه هنر ایران و میراث ماندگار این سرزمین» در محل برپایی نمایشگاه‌های بین‌المللی استان اصفهان برگزار می‌شود. نمایشگاهی که عرصه تعامل قالیباف، طراح، نقاش، قالیشو، چله‌کش، فروشنده، تولیدکننده، رفوگر، ابزار، رنگرز، تامین‌کننده مواد اولیه و صادرکننده فرش اصفیل ایران خواهد بود.

ضعف ساختار گریبان گیر فرش ایران

بهمن نامورمطلق گفت: ساختار صنایع دستی و فرش یک ساختار معیوب، ناقص و ضعیف است. این استاد برجسته دانشگاه با بیان این که ایران در گذشته دارای جاده‌های متعدد سنتی در زمینه مبادلات اقتصادی فرش بوده است، افزود: از جمله این جاده‌ها مسیر ترکیه، گرجستان، عراق و شامات است که در زمان صفویه و قاجار از آن استفاده می‌شد. ما چرا نباید برای احیای جاده فرش در کشورمان هزینه و از آن بهره‌برداری اقتصادی کنیم؟ دست‌کم سودی که این موضوع دارد برندسازی است. اگر این اقدام صورت گیرد، فرش ایران به یک قطب بزرگ تبدیل می‌شود.

این استاد دانشگاه ادامه داد: در اروپا فرش‌های ما به فروش نمی‌رسد، این بیماری به «قیمت» و «طراحی» مربوط می‌شود، در حالی که اگر بخواهیم تبارشناسی فرش را انجام دهیم هیچ کشوری به اندازه ایران در این زمینه غنی نیست. بنابراین باید برندسازی کنیم.

نامورمطلق با اشاره به این که سلیقه مردم دنیا تغییر کرده گفت: دنیای امروز دیگر فرش شلوغ را نمی‌خرد. در دنیا می‌خواهند با فرش فضای آرامی در زندگی خصوصی خود ایجاد کنند و این یعنی هنرمندان ما باید با بازارهای جهانی و از سوی دیگر زیبایی‌شناسی ارتباط برقرار کنند. نامور مطلق اضافه کرد: نظام اداری ما نیز در این حوزه جرأت تغییر ساختاری ندارد، در حالی که ساختار این حوزه معیوب است و باید تغییر کند. وی خاطر نشان کرد: گرفتن سهم بیشتر از بازارهای جهانی با توجه به سابقه ایران در حوزه صنایع دستی و هنرهای سنتی، انجام پژوهش‌های مشترک و تبدیل رقابت داخلی به رقابت بیرونی از مهم‌ترین گام‌هایی است که می‌توان برای رونق این حوزه انجام داد. وی با تأکید بر اینکه هم‌اکنون حدود ۳ میلیون نفر در حوزه فرش و صنایع دستی مشغول به فعالیت هستند افزود: این موضوع مهمی است که هیچ‌کس نمی‌تواند از کنار آن به راحتی بگذرد.

نامور مطلق در بخش دیگری از سخنان خود با تبیین اهمیت استراتژیک ارتباط میان صنایع دستی و فرش، تأکید کرد: به دلیل نزدیکی و شباهت‌های میان این دو حوزه، معاونت صنایع دستی و مرکز ملی فرش ایران می‌توانند اقدامات و فعالیت‌های مشترکی را انجام دهند. وی با بیان اینکه صنایع دستی و فرش از لحاظ عملیات تشکیلاتی جدا افتاده‌اند، اما دارای بستر و اساس مشترک هستند، یادآور شد: اصل و اساس همکاری و فعالیت‌های مشترک، همدلی است که میان مسئولین این دو بخش وجود دارد. نامور مطلق تصریح کرد: حتی در طرح‌ها و لویجی که به مجلس ارائه می‌شود، اشتغال میلیونی این دو حوزه باعث می‌شود تا مجلس با توجه بیشتری این طرح‌ها را بررسی کند و موضوع اتحاد این دو حوزه مورد تأکید و توجه مجلس قرار خواهد گرفت.

مرکز رشد فرش در اتاق اصفهان ایجاد شود

مسعود گلشیرازی گفت: ارائه خدمات نوین به اعضا از جمله بازاریابی و حمایت از حضور در نمایشگاه‌های داخلی و خارجی می‌تواند تشکلهای را فعال تر و اثربخش تر سازد. رییس اتاق بازرگانی اصفهان یکی از چالش‌های مهم تشکلهای اقتصادی را عدم ارتباط فعال با اعضا عنوان کرد و گفت: اتاق اصفهان تلاش می‌کند تا شبکه ارتباطی تشکلهای با اتاق و همچنین بین اعضا را فعال سازد. وی از تشکلهای تولیدی و صادراتی فرش خواست که با همکاری یکدیگر مرکز رشد فرش را در اتاق ایجاد و از صادرات این محصول حمایت کنند.

خبر کوتاه

خبر اول

از سوی رئیس مرکز ملی فرش اعلام شد:

تسهیلات جدید برای فعالان فرش دستباف

مرکز ملی فرش از طرح‌های پژوهشی در حوزه فرش حمایت می‌کند

برنامه‌های مرکز ملی فرش ایران برای حل چالش‌های فعالان عرصه فرش دستباف اعلام شد. رئیس مرکز ملی فرش ایران، در چندین محور برنامه‌های این مرکز را برای ساماندهی بازار فرش دستباف و بهبود وضعیت تولید و صادرات این کالای سنتی تشریح کرد. فرشته دستباف در عین حال تأکید کرد، اولین کالایی که بعد از نفت از سوی توامپ تحریم شد، فرش دستباف بود؛ این درحالی است که فرش دستباف به‌عنوان یک کالای مردمی هرگز نباید مورد تحریم قرار می‌گرفت.

گزارش

رئیس مرکز ملی فرش ایران، در چندین محور برنامه‌های این مرکز را برای ساماندهی بازار فرش دستباف و بهبود وضعیت تولید و صادرات این کالای سنتی تشریح کرد. فرشته دستباف در عین حال تأکید کرد، اولین کالایی که بعد از نفت از سوی توامپ تحریم شد، فرش دستباف بود؛ این درحالی است که فرش دستباف به‌عنوان یک کالای مردمی هرگز نباید مورد تحریم قرار می‌گرفت.

است که فروش فرش و بازرگاندانان ارزش حاصل از صادرات به راحتی ممکن نیست و صادرکنندگان نمی‌توانند در زمان کوتاهی ارزش خود را به کشور بازگردانند اما ۱۲ ماه فرصت مناسبی برای این کار است که تجار می‌توانند از آن استفاده کنند. دستباف با ارائه توضیحاتی درخصوص فرش‌های مرجوعی اظهار کرد: معاونت بازاریابی مرکز ملی فرش، فضایی را فراهم کرده است که فرش‌های مرجوعی به جای اینکه به کشورهای دیگر مانند ترکیه بروند، مجدداً برای مرمت و سایر کارهای لازم به کشور بازگردانده شود و به کسب‌وکار کشور کمک کند.

تأثیرگذار است، مرکز ملی فرش با پژوهشگاه برخی از دانشگاه‌ها پروژه علمی مشترکی را انجام داده است، پژوهش‌هایی که نشان می‌دهد فرش دستباف در درمان بیماری‌های روحی و جسمی موثر است. به‌طور کلی دانشگاه‌ها پژوهش‌های مختلفی را در حوزه فرش انجام داده‌اند که ما به‌عنوان مرکز ملی فرش به سمت کاربردی کردن این پژوهش‌ها حرکت کردیم و بسیاری از طرح‌های دانشجویی نیز از طرف وزارت صمت مورد حمایت قرار می‌گیرند. دستباف اهمیت فرش دستباف را از منظر تحریم‌ها مورد توجه قرار داد و گفت: اولین کالایی که بعد از نفت از سوی توامپ تحریم شد، فرش دستباف بود، این درحالی است که فرش دستباف به‌عنوان یک کالای مردمی نباید مورد تحریم قرار می‌گرفت.

این مقام مسوول در وزارت صمت یکی از مهم‌ترین دغدغه‌های فعالان این عرصه را بیمه قالیبافان دانست و عنوان کرد که برای حل این مساله، مقرر شده است تفاهم‌نامه‌ای میان مرکز ملی فرش و «بیمه‌عشایر-روستایی» منعقد شود تا تمام خدمات مشابه بیمه تامین‌اجتماعی به تولیدکنندگان فرش دستباف تعلق بگیرد. فرشته دستباف در بخش دیگری از صحبت‌هایش تصمیم وزارت صمت درخصوص افزایش مهلت بازگشت ارزش حاصل از صادرات فرش دستباف از ۷ ماه به ۱۲ ماه را در کانون توجه قرار داد و این سیاست را گامی موثر و مثبت برای فعالان اقتصادی این صنعت دانست، سیاستی که می‌تواند شرایط را برای رفع تعهد ارزی فعالان صادراتی این عرصه تسهیل کند.

۸۰ درصد از تولیدات فرش دستباف کشور صادر می‌شود و ۲۰ درصد تولید صرف بازار داخلی می‌شود

صادرات ۲۰۰ میلیون دلاری کشور در حوزه فرش

رییس اتاق بازرگانی ایران و چین، از صادرات ۲۰۰ میلیون دلاری کشور در حوزه فرش خبر داد و گفت: با برنامه‌ریزی می‌توان به ۲ برابر این رقم برای صادرات فرش فقط در بازار چین رسید. محمدرضا حریری، با بیان اینکه باید به بازار چین به عنوان یک فرصت طلایی صادرات کالا نگاه کرد، افزود: چین بیش از ۲ هزار و ۲۸۰ میلیارد دلار واردات دارد و ما در صادرات به کشورهای دیگر علاوه بر بعد اقتصادی به بعد فرهنگی آن نیز توجه می‌کنیم. وی اضافه کرد: با کمک همه سیاست‌گذاران و فعالان می‌خواهیم که در بازار چین حضور موثرتری داشته باشیم.

مدیرعامل شرکت نمایشگاه‌های بین‌المللی استان اصفهان:

نمایشگاه فرش دستباف، آبروی اصفهان است

فرش دستباف در تولید و تجارت استان و منطقه اثر مستقیمی دارد

بیست و دومین نمایشگاه فرش دستباف اصفهان که با عنوان نمایشگاهی Carpex شناخته می‌شود، طی روزهای ۱۴ تا ۲۰ آذرماه ۹۸ در محل برپایی نمایشگاه‌های بین‌المللی استان واقع در پل شهرستان برگزار می‌شود. آنچه برپایی این نمایشگاه را از اهمیت خاصی برخوردار می‌کند، جایگاه ویژه‌ای است که اصفهان در زمینه فرش دستباف دارد. فرش دستباف به سبب ارزش افزوده بالا، میزان اشتغالزایی و کسب درآمد ارزی، از دیرباز مورد توجه همه اقشار قرار داشته است. شرکت نمایشگاه‌های بین‌المللی اصفهان نیز با فراهم آوردن مقدمات برگزاری نمایشگاه فرش دستباف و معرفی فرش ایران در نمایشگاه، به بازاریابی آن کمک می‌کند. تعبیری که مدیرعامل این شرکت از نمایشگاه فرش به کار می‌برد، این است: «آبروی اصفهان!» علی یارمحمدیان اعتقاد دارد باید شرایطی فراهم آید که نمایشگاه به بهترین شکل برگزار شود.

گفت و گو

نوسان: نمایشگاه فرش دستباف یکی از رویدادهای نمایشگاهی با سابقه اصفهان به شمار می‌رود. کمی از سابقه این نمایشگاه بگویید. نمایشگاه فرش دستباف اصفهان، امسال به دوره بیست و دوم خود رسیده و یکی از باسابقه‌ترین نمایشگاه‌های استان اصفهان به شمار می‌رود. این نمایشگاه، در کنار نمایشگاه‌های باسابقه‌ای مثل کالمپوتر و اتوماسیون اداری، لوازم خانگی و صنعت ساختمان، فعالیت خود را از سال‌های ابتدایی دهه ۱۳۷۰ آغاز کرده و در تمامی این سال‌ها تلاش کرده رویکردهای خود را بر اساس نیازهای فعالان این حوزه متمرکز کند. گاهی نیازهای فعالان هنر صنعت فرش دستباف اصفهان در صادرات خلاصه می‌شده که این نمایشگاه تلاش خود را برای جذب علاقمندان و بازدیدکنندگان از کشورهای دیگر متمرکز کرده بود و گاهی باید شرایط لازم ایجاد روحیه فراگیر در خانواده‌های ایرانی و اصفهانی برای استفاده از فرش دستباف فراهم می‌شد که همه این سیاست‌ها در راستای بهبود شرایط فعالان صنعت فرش پایه‌گذاری شده بود.

نوسان: در واقع شما از نمایشگاه فرش به عنوان محلی برای جامعیت بخشیدن به سیاست‌ها و رویکردهای فعالان فرش دستباف استفاده کرده‌اید؛ درست است؟

بخشی از این موضوع، درست است. نفس اینکه فعالان فرش دستباف همه زیر یک سقف و برای یک هدف واحد گرد هم جمع می‌شوند، یک رخداد بسیار مطلوب و دارای نتایج مثبت است. فعالان فرش دستباف، اتحادیه‌های متعددی دارند که از آن جمله می‌توان به اتحادیه تولیدکنندگان، صادرکنندگان، فروشنده‌ها و انجمن

طراحان فرش دستباف اشاره کرد. پس نیاز است که همه این اتحادیه‌ها، فعالیت‌ها، برنامه‌ها و اقدامات خود را به صورت مشترک انجام دهند تا مشکلات این بخش از سر راه برداشته شود. جای خوشحالی است که شرکت نمایشگاه‌های بین‌المللی استان اصفهان هم توانسته به عنوان یک شرکت بخش خصوصی، شرایطی فراهم آورد که صنعت فرش دستباف در روزهای اوج خود باقی بماند و نه تنها مشکلات را از سد راه بردارد، بلکه خود را بیش از پیش اثبات کند. در اینجا نیاز است به یک نکته هم اشاره کنم. اداره‌ای با عنوان اداره فرش دستباف در سازمان صنعت، معدن و تجارت استان اصفهان فعالیت می‌کند که توانسته اقدامات بسیار مطلوبی برای بهبود وضعیت فرش دستباف انجام دهد. لازم است از تلاش‌های این اداره تشکر کنم و بر این موضوع تاکید داشته باشم که شرکت نمایشگاه‌های بین‌المللی استان اصفهان، از هیچ اقدامی برای خدمت‌رسانی به فعالان هنر صنعت فرش دستباف اصفهان دریغ نخواهد کرد.

نوسان: گفتید که در برنامه‌ریزی‌های خود بر نیازهای فعالان صنعت فرش دستباف تمرکز کرده‌اید؛ نمایشگاه امسال با چه رویکردی برگزار می‌شود؟ نمایشگاه امسال سه هدف اساسی دارد. نخستین هدفی که برای آن در نظر گرفته‌ایم، حفظ و اعتلای جایگاه فرش دستباف ایران است. در کنار این موضوع، عرضه آخرین دستاوردها و محصولات بازار فرش دستباف به علاقمندان نیز در دستور کار قرار گرفته تا مردم هر چه بیشتر با زیبایی این جادوی پر نقش و نگار ایرانی آشنا شوند. هدف سومی هم که برای برگزاری این نمایشگاه در نظر گرفته شده، همانطور که گفتیم، هم‌افزایی

بین فعالان حوزه فرش دستباف در حفظ و توسعه بازار است. در صورتی که بتوانیم برای دستیابی به این اهداف گام برداریم، به یقین شاهد بهبود وضعیت در این هنر صنعت خواهیم بود. این نمایشگاه تولیدکنندگان فرش از سراسر کشور، فروشنده‌ها، طراحان و نقاشان فرش دستباف، تجار و صادرکنندگان فرش دستباف و شرکت‌های تعاونی شهری و روستایی فرش دستباف حضور دارند و زیباترین فرش‌های خود را به نمایش گذاشته‌اند. بر همین اساس است که حضور زیباترین فرش‌های هنری اصفهان و شهرهای دیگر، از جمله ویژگی‌های منحصر به فرد بیست و دومین نمایشگاه فرش اصفهان به شمار می‌رود. وجود سبک‌های مختلف فرش‌های تجاری اصفهان، تبدیل شدن به پرتنوع‌ترین محل عرضه فرش دستباف اصفهان، استفاده از کارگاه‌های آموزشی مرتبط با فرش دستباف، برگزاری سمینارهای آموزشی و تخصصی در حوزه فرش دستباف و امکان خرید فرش دستباف با نظارت نماینده اتحادیه از دیگر ویژگی‌های منحصر به فرد نمایشگاه فرش دستباف اصفهان به شمار می‌رود.

نوسان: پس حضور فعالان صنعت فرش دستباف در نمایشگاه اصفهان، می‌تواند مزیت‌های بسیاری برای آنها به دنبال داشته باشد. حضور در نمایشگاه فرش دستباف، چه مزیت‌های دیگری برای فعالان این بخش دارد؟ طبیعی است که اصلی‌ترین مزیت حضور فعالان این عرصه در نمایشگاه فرش دستباف اصفهان، بسترسازی برای معرفی فعالان این حوزه و معرفی برند و کسب و کار آنها و ارتقای منزلت شغلی قالیبافان و دست‌اندرکاران این هنر خواهد بود. ولی نباید

از حق گذشت که فراهم آوردن محیطی برای همکاری فعالان در این صنعت با یکدیگر و توسعه بازار و کسب و کار قالیبافان و تولیدکنندگان فرش دستباف نیز از جمله مزیت‌های اصلی حضور در این رویداد نمایشگاهی است. نوسان: به عنوان آخرین سوال، چه اقداماتی باید برای افزایش کیفیت این رویداد نمایشگاهی در دوره‌های آینده صورت پذیرد؟

شکی نیست که بهترین نمایشگاه بین‌المللی فرش دستباف باید در اصفهان برگزار شود. موضوعی مثل فرش دستباف در تولید و تجارت استان و منطقه اثر مستقیمی دارد؛ همه عوامل باید دست در دست هم بدهند تا نمایشگاه فرش دستباف اصفهان در حد بسیار آبرومندانه‌ای برگزار شود چون علاوه بر اقتصاد، حیثیت اجتماعی و فرهنگی برای استان به بار می‌آورد.

این نمایشگاه در گروه کالایی فرش‌های دستباف برگزار می‌شود و هر محصول و خدماتی که مربوط به فرش‌های دستباف باشد در این نمایشگاه به نمایش گذاشته خواهند شد؛ اهمیت فرش و محصولات و خدمات مربوط به این گروه در همه ادوار تاریخی مورد توجه قرار گرفته و و قالیبافان و تمام حرفه‌ای‌ها که وابسته به این هنر هستند، مورد توجه بزرگان بازرگانان و مصرف‌کنندگان بوده‌اند. فرش‌های دستباف در واقع نشانی از فرهنگ و هنر ایرانی به حساب می‌آیند که نه تنها در ایران بلکه در دنیا بازنده عام و خاص هستند. بنابراین، از همه افراد، سازمان‌ها، نهادها و تشکلهایی که با فرش دستباف ارتباط دارند درخواست می‌کنم شرایطی فراهم آورند تا نمایشگاه فرش، هر سال، بهتر از سال قبل برگزار شود.

دولت‌ها

فرش را باور ندارند

مدیرعامل اتحادیه فرش دستباف روستایی اصفهان گفت: چرا نباید روی لباس ورزشکاران ما فرش که یک سرمایه ملی است تبلیغ گردد، در حالی که صفر تا صد آن اشتغالزایی دارد و به حوزه فرهنگ مرتبط و شناسنامه ایران است.

علی شهبازی اظهار کرد: یکی از اقدامات ما دنبال کردن موضوعات قانون‌گذاری در حوزه فرش است، و به دنبال آن هستیم که بحث مالیات بر ارزش افزوده در مواد اولیه حذف شود؛ آخرین خبر نیز این که در کمیسیون مربوطه، مالیات بر ارزش افزوده مواد اولیه حذف شده و فقط نیاز به رای صحن علنی دارد.

مدیرعامل اتحادیه فرش دستباف روستایی اصفهان اضافه کرد: باید بتوانیم فرش را در حوزه رسانه درست تبلیغ کنیم و پوشش دهیم چون بخشی از معضلات فرش به دلیل تبلیغات ضعیف است و چه در داخل و چه در خارج از کشور حق فرش دستباف ادا نمی‌شود. فضای دکوراسیون منزل تغییر کرده و فرش ماشینی تنها جنسی است که به میزانشان خود گران نشده است در حالی که از ابتدای سال همه اقدام رو به افزایش رفته است. ما در دهه هفتاد به ۹۹ کشور فرش صادر می‌کردیم و اگر میزان اشتغال فرش را تحلیل کنیم از اشتغالزایی ذوب‌آهن اصفهان هم بیشتر است. شهبازی ادامه داد: جایگاه فرش در کدام کمیسیون مجلس است، وقتی بافندگان را ملوک قلمداد کرده و فروشنده فرش را زالو صفت معرفی می‌کنیم خروجی آن همین وضعیت فعلی می‌شود، هر کدام از بخش‌های زنجیره تولید فرش لنگ برند، تولید فرش دچار ضعف می‌شود، از مبلغ یک هزار و ۹۰۰ میلیارد تومان بیمه تأمین اجتماعی بیش از ۹۰۰ میلیارد تومان آن متعلق به قالیبافان بوده اما دروغ از یک ریال که برای بیمه داده شده باشد. وی تصریح کرد: اشتغال فرش دستباف بیشتر از صنعت فولاد و ذوب آهن است، اما متأسفانه هنوز جایگاه فرش در کشور مشخص نیست. مدیرعامل اتحادیه تولیدکنندگان فرش دستباف روستایی و عشایری اصفهان تاکید کرد: در شرایطی که آب را از اصفهان گرفته‌اند، فرش می‌تواند جایگزین آن شود و دولت باید در حوزه تبلیغات و معرفی فرش دستباف برنامه داشته باشد.

وی به نقش نمایشگاه در توسعه صنعت فرش اشاره کرد و گفت: به برگزاری نمایشگاه در ایجاد تعاملان سودمند بسیار خوش بین هستیم، اما مسئولان باید به یاد داشته باشند که ۸۰ درصد از میزان تولید فرش ما صادراتی و حاصل هنر هنرمندان است که در قبال آن ارز وارد کشور می‌شود. بنابراین باید مقدمات حضور مهمان‌های خارجی را در نمایشگاه فراهم کرد. متأسفانه هیچ کدام از دولت‌ها فرش را به عنوان یک سرمایه ملی باور ندارند است و نگاه آنها به فرش ملی نیست.

فرصتی برای ارائه دستاوردها

بیست و یکمین نمایشگاه تخصصی صادراتی فرش دستباف اصفهان از چهارده تا بیست آذرماه امسال در محل دائمی نمایشگاه‌های اصفهان برگزار می‌شود. رویدادی که با هدف معرفی تازه‌های فرش دستباف در زمینه‌های طرح، نقشه، رنگ و اموری از این دست برگزار می‌شود و بستری را برای تعامل فعالان حوزه فرش و گسترش بده و بستان‌های کاری آنها فراهم می‌کند.

«لطیف اله حسین هاشمی»، رییس اداره فرش دستباف سازمان صنعت، معدن و تجارت استان اصفهان اعتقاد دارد، برگزاری نمایشگاه فرش دستباف اصفهان، در فضایی با وسعت چهار هزار متر مربع در محل دائمی نمایشگاه‌های اصفهان فرصتی است مغتنم، برای هنردوستان و خریداران داخلی و خارجی فرش دستباف که نظاره‌گر هنر تولیدکنندگان فرش دستباف استان اصفهان و سایر نقاط کشور از جمله استان‌های خراسان رضوی، چهارمحال بختیاری، آذربایجان شرقی، گلستان، کردستان، کرمان، قم، فارس و تهران باشند. وی تأکید کرد: تردیدی نیست که فرش دستباف ایران قرن هاست به عنوان یکی از آثار صنایع دستی شاخص در جهان شناخته شده و علاقمندان بسیاری به ویژه در میان کشورهای اروپایی و آمریکا دارد. تا آنجا که حتی تا زمان اعلام تحریم‌های ظالمانه، حدود یک سوم فرش دستباف ایران فقط به کشور آمریکا صادر می‌شد.

وی ادامه داد: فرش‌های دستباف در واقع نشانی از فرهنگ و هنر ایرانی به حساب می‌آیند که نه تنها در ایران بلکه در دنیا زبانزد عام و خاص هستند. همچنانکه فرش دستباف اصفهان، کاشان، نایین، جوشقان و بسیاری از مناطق دیگر این استان نیز نمونه‌هایی از تنوع این هنر صنعت دلنشین در استان هنر پرور اصفهان است و آوازه کیفیت و زیبایی آن شهرت جهانی دارد. بر این اساس می‌توان نمایشگاه فرش دستباف اصفهان را، بستری برای معرفی فعالان این بخش و معرفی برند و کسب و کار آنها و ارتقای منزلت شغلی قالیبافان این هنر دانست.

رییس اداره فرش دستباف سازمان صنعت، معدن و تجارت استان اصفهان به تلاش و ممارست تولیدکنندگان و صادرکنندگان فرش دستباف استان اصفهان با همراهی بیش از ۲۷۰ هزار هنرمند بافنده و طراح و نقاش و سایر عوامل تولید نقش محوری در صادرات این محصول دارند اشاره کرد و ادامه داد: متأسفانه گرانی شدید مواد اولیه در ماه‌های اخیر که در اثر افزایش نرخ ارز پدید آمده است، موجب مشکلات متعددی برای فعالین این صنعت گردیده است.

هاشمی برگزاری نمایشگاه فرش اصفهان را فرصت مغتنمی برای ارائه دستاوردهای این صنعت معرفی کرد و آن را امکانی برای بهره‌برداری صحیح از این ظرفیت بالقوه در جهت ایجاد اشتغال ارزان، پایدار و پاک و رونق اقتصادی استان دانست

از صنعت فرش حمایت شود

رئیس اتحادیه تولیدکنندگان فرش اصفهان گفت: طی سالهای گذشته، در رسانه‌ها بافندگان فرش را به عنوان طبقه مستضعف و محروم جامعه معرفی می‌کنند که این امر متأسفانه در شان هنرمندان فرش دستباف نیست. باقر صیفریان، تصریح کرد: بر اساس مصوبه ماده ۱۴۲ مجلس، تولیدکنندگان فرش دستباف از مالیات معاف بودند، اما زنجیره تولید فرش خود تولید مالیات نیز می‌کرد. حالا تصمیم گرفته شده که این معافیت برداشته شود و اگر این کار اتفاق بیفتد در سال‌های آینده قالی‌بافی ما به سرعت رو به نابودی خواهد رفت.

خبر کوتاه

خبر اول

رییس سازمان صنعت، معدن و تجارت استان اصفهان مطرح کرد:

نقش پررنگ در سال رونق تولید

صنعت فرش دستباف نیازمند برندسازی و توسعه صادرات است

بیست و دومین نمایشگاه فرش دستباف اصفهان از ۱۴ تا ۲۰ آذرماه با شعار نمایشگاهی با شکوه هنر ایران و میراث ماندگار این سرزمین در محل برپایی نمایشگاه‌های بین‌المللی استان اصفهان واقع در پل شهرستان برگزار می‌شود. این نمایشگاه امسال در شرایطی برگزار می‌شود که برقراری تحریم‌ها راه صادرات کشور را تنگ کرده است. هرچند که این شرایط شاید بیش از هر کالای غیرنفتی دیگر بر فرش دستباف که عمده آن با هدف صادرات تولید می‌شود، اثرات منفی خود را نشان داده است. رییس سازمان صنعت، معدن و تجارت استان اصفهان اعتقاد دارد، فرش دستباف به عنوان شناسنامه و نمادهای فرهنگی ما ایرانیان در جهان محسوب می‌شود و وظیفه داریم نسبت به این کالا با نگاه برندسازی و توسعه هرچه بیشتر صادرات آن حرکت کنیم.

گزارش

بر اساس طرح‌های ایران اقدام به بافت فرش می‌کنند مشکل خاصی را ایجاد نمی‌کند زیر این فرش‌ها اصالت و هویت فرش دستباف کشور ما را ندارد و امکان تولید فرشی که کیفیت تولیدکنندگان ما را داشته باشد وجود ندارند؛ زیرا در دنیا فرش دستباف ایران را با توجه به کیفیت آن از سایر فرش‌ها متمایز می‌کنند. وی، سهم صنعت فرش از رسانه ملی و تبلیغات عمومی و شهری را ناچیز دانست و اضافه کرد: باید بیشتر به این موضوع پرداخته شود تا رسالت فرهنگی اجتماعی این نمایشگاه نیز بیشتر نمود پیدا کند.

رییس سازمان صنعت معدن و تجارت استان اصفهان با بیان اینکه ۱۳۷ غرفه در مساحت ۴ هزار متر مربعی نمایشگاه دستاوردها و محصولات خود را به نمایش عموم می‌گذارند، گفت: این نمایشگاه با هدف حفظ و اعتلای جایگاه فرش دستباف ایران، عرضه آخرین دستاوردها و محصولات بازار فرش دستباف به علاقمندان و هم‌افزایی بین فعالان حوزه فرش دستباف در حفظ و توسعه بازار برگزار می‌شود. وی تصریح کرد: امسال سال رونق تولید است و فرش دستباف در زمینه رونق تولید بخش مهمی داشته که باید بیشتر مورد توجه قرار گیرد زیرا اشتغال و رونق تولید فراوانی می‌تواند ایجاد کند.

جهانی قرار گرفته اند نام برد و افزود: دو برند ملی فرش جوشقان و یلمه علی آباد دهقان نیز ثبت ملی شدند و ثبت جهانی آن‌ها در دست اقدام است. وی از پرداخت ۳۳ میلیارد تومان تسهیلات ۴ درصد در سالهای ۹۶ و ۹۷ به تولیدکنندگان فرش دستباف خبر داد و در بیان تأثیر تحریم‌ها گفت: در نتیجه تحریم‌ها فرصتی برای رقابتی مثل هند و پاکستان فراهم شد. هرچند اصالت و کیفیت تولید فرش ایران متمایز است.

وی به ویژگی کیفی فرش‌های بافته شده اشاره کرد و افزود: فرشی که در کارگاه‌ها تولید می‌شود از کیفیت بیشتری برخوردار است زیرا بافندگان آموزش دیده و نظارت بر فرآیند بافت صورت می‌گیرد از این رو تمرکز ما بر کارگاه‌های تولیدی است. موفق در عین حال تصریح کرد: سرمایه‌گذاری در بخش فرش دستباف کلان است و امیدواریم دولت در این زمینه کمک و حمایت‌های ویژه به این بخش داشته باشد این در حالیست که با توجه به شرایط اقتصادی در سال جاری امکان اعطای تسهیلات بیشتر برای دولت وجود نداشته است. وی اضافه کرد: فرش کالایی است که دولت بین آن کالا و سایر گروه‌های کالایی تفاوت قائل شده است، حتی این که برخی کشورها

متولی فرش دستباف در کشور مرکز ملی فرش ایران بود که این مرکز زیر مجموعه وزارت صنعت، معدن و تجارت است. در استان‌ها نیز کمیته فرش دستباف تشکیل شده و ریاست این کمیته برعهده رییس سازمان صنعت، معدن و تجارت هر استان است و به زودی با بخش نامه وزارت کشور، کارگروه فرش دستباف هر استان به ریاست استاندار آن استان تشکیل خواهد شد. موفق با اشاره به اینکه فرش دستباف کالایی استراتژیک و چند وجهی بوده که جنبه اقتصادی، فرهنگی و سیاسی دارد، اظهار داشت: فرش دستباف ایران با توجه به جنبه صادراتی و میزان اشتغالی که ایجاد کرده اولین هدف تحریم‌های ظالمانه را شامل می‌شود.

ایرج موفق، اضافه کرد: استان اصفهان یکی از استان‌های مهم تولید فرش دستباف در کشور و جهان است و نمایشگاه آن از با قدمت‌ترین نمایشگاه‌های فرش دستباف کشور محسوب می‌شود. وی ادامه داد: در استان اصفهان بیش از ۲۷۰ هزار هنرمند بافنده و حدود هشت‌تک‌تک و اتحادیه صنفی داریم که امر تولید، فروش و صادرات را برعهده داشته و کمک به اعتلای فرش دستباف می‌کنند. موفق از سه برند جهانی فرش اصفهان، کاشان و نایین که مورد ثبت

ترددی نیست که فرش دستباف ایران قرن هاست به عنوان یکی از آثار صنایع دستی شاخص در جهان شناخته شده و علاقمندان بسیاری به ویژه در کشورهای اروپایی و آمریکا دارد. تا آنجا که تا پیش از ۳۰ درصد فرش دستباف کشورمان تنها به ایالات متحده آمریکا صادر می‌شد. رییس سازمان صنعت معدن و تجارت استان اصفهان می‌گوید: فرش دستباف، میراث چهار هزار ساله ما ایرانیان است که در جهان شهره آفاق و پیام رسان مهر و صلح و دوستی و در داخل کشور نیز موجب اشتغال پایدار میلیون‌ها نفر از عزیزان هنرمند از دور افتاده‌ترین نقاط روستایی تا عمق شهرها محسوب می‌شود. این هنر صنعت در هر منطقه، استان و شهر آینه تمام‌نمای اقلیم و فرهنگ آن خطه است و فرش دستباف اصفهان، کاشان، نایین، جوشقان، یلمه دهقان، نجف‌آباد و مناطق عشایری استان نیز نمونه‌هایی از تنوع این هنر صنعت در استان هنر پرور اصفهان است که کیفیت و زیبایی آن شهرت جهانی داشته و نمونه‌هایی از آن نیز آذین مجامع بین‌المللی از جمله سازمان ملل متحد است. وی با اشاره به تأکید دولت بر حفظ و نگهداری از این صنعت ادامه می‌دهد: براساس مصوبه هیات دولت

غفلت از نظریه پردازی در صنعت فرش

فاطمه شیرسپهر، نماینده انجمن طراحان و نقاشان فرش دستباف استان اصفهان با اشاره مشکلات فرهنگی در حوزه فرش گفت: مبنای تمام مشکلات فرش در امور فرهنگی و نظریه پردازی فرهنگی است زیرا فرش یک گفتمان و ایدئولوژی است و تنها از یک جنبه قابل بررسی نیست؛ بنابراین کیفی ترین بخش مشکلات صنعت فرش ناشی از مشکلات فرهنگی است. نماینده انجمن طراحان و نقاشان فرش دستباف استان اصفهان، فرش را گفتمان، ایدئولوژی و فرهنگ عنوان کرد و مبنای تمام مشکلات فرش را در امور فرهنگی هنری و غفلت از نظریه پردازی، الگوسازی و پژوهش در این زمینه دانست. وی تأکید کرد: بخش فرهنگی و زیربنایی فرش در طرح و رنگ آن است. در صنعتی که محور آن بر هنر بافت استوار است، فرش‌هایی بافته می‌شوند که به واقع ایرادی نمی‌شود به آن گرفت. اما آن دسته مشکلات که امروز صنعت فرش ایران را به خود مشغول کرده را می‌توان در دو حوزه جستجو کرد. یک بخش آن از سمت خارج کشور بر ما تحمیل شده، که شاه بیت آن همان تحریم است، به همین دلیل در نمایشگاه امسال کمیون «نه به تحریم فرش ایران» راه‌اندازی می‌شود و طومار اعتراض مردمی ما به شکل دستباف به دادگاه لاهه ارائه خواهد شد. وی ادامه داد: محور اصلی شکایت مردمی ما این است که فرش ایران یک کالای حکومتی نیست که مورد تحریم قرار بگیرد؛ بدنه اصلی فرش دستباف ایران، همیشه مردمی بوده است. بنابراین در این کمپین سعی شده رئیس‌جمهور امریکا را پاسخ گو کنیم که ادعا دارد مردم ایران را تحریم نمی‌کند اما فرش را که مردمی‌ترین قسمت فرهنگی ایران است تحریم کرده است. شیرسپهر گفت: بخش دیگر مشکلات داخلی صنعت فرش مربوط به مشکلات فرهنگی است. عمده‌ترین نیاز ما نیز در این بخش به گفتمان پردازی مربوط می‌شود. ما معتقدیم، نباید مانند یک کالای اقتصادی با صنعت فرش برخورد شود. هرچند حمایت‌های بخش‌های دولتی همواره در این بخش وجود داشته، اما باید توجه داشت که مهم‌ترین گام، باید حمایت از گفتمان پردازی در حوزه فرش باشد. بدون تردید بازوی قدرتمند رسیدن به این خواسته نیز اصحاب رسانه هستند و در این راه نیاز به ستاره سازی، الگوی سازی، نظریه‌پردازی و کارهای پژوهشی داریم.

این پژوهشگر حوزه فرش اضافه کرد: بخش بعدی که از شهریورماه سال جاری کلید خورده است ایجاد بازار فرش مدرن در کنار بازار سنتی با توجه به کشش سلیقه‌ها به این سمت است. وی تصریح کرد: ما فقط تحریم اقتصادی نیستیم، مدت‌هاست که سلیقه، هنر و فرهنگ ایرانی را سلیقه سازان آن سوی دنیا از گفتمان خود خارج کرده و مورد تحریم فرهنگی قرار داده‌اند.

ویژه نامه بیست و دومین نمایشگاه فرش دستباف اصفهان

آینده صادرات فرش دستباف نامساعد است

حسن دردشتی، رئیس اتحادیه صادرکنندگان فرش دستباف اصفهان با اشاره به وجود مشکلات اساسی در صنعت فرش دستباف گفت: آینده صادرات فرش دستباف نامساعد است و دلیل آن مصرف ابریشم نامرغوب است که اثر خود را تا چند سال پس از مصرف شود در کشورهای مختلف مشخص می‌شود، همچنین قانون‌هایی که وضع می‌شود و اجرا نشده عوض می‌شود در صادرات فرش تأثیر گذارند. وی تأکید کرد: اگر از صادرات فرش دستباف حمایت نشود فاتحه فرش خوانده خواهد شد. دردشتی، کشورهای بازار هدف صادرات را کشورهای عربی و ژاپن، آلمان و به صورت قاجاق به کشور آمریکا دانست.

خبر کوتاه

خبر اول

پاسداشت از میراث کهن ایرانی

نمایشگاه فرش دستباف اصفهان، تجلی نمایشگاه ملی فرش دستباف است

بیست و دومین نمایشگاه فرش دستباف اصفهان با حضور استان‌های مختلف کشور ۱۴ تا ۲۰ آذر ماه در محل دائمی نمایشگاه بین‌المللی اصفهان برگزار خواهد شد. فرش دستباف به عنوان پرچم دوم ایران و سفیر هنر و فرهنگ این سرزمین، از دیرباز همچون تکیه‌ای ارزشمند بر پیکر ایران عزیز می‌درخشیده و در بین سایر ملل به عنوان نمادی از صلح و دوستی و آرامش و زیبایی، پیام رسان هنر و اندیشه مردمان ایران زمین بوده است.

علی میرجمالی / دبیر اجرایی بیست و دومین نمایشگاه فرش دستباف اصفهان

حضور ۳۵ درصدی غرفه داران از دیگر استان‌های کشور، نشان دهنده مشارکت ملی فعالان عرصه فرش است

۱۳۹۵ بود که بهبود وضعیت صادرات فرش دستباف را وابسته به تقویت تخصصی بازرگانان و تجار فرش می‌دانست و همچنین آشنایی راهنمایان تورهای گردشگری، که نقش بسیار زیادی در توسعه این بازار دارند را مد نظر قرار داد.

بدون تردید اگر در سال رونق تولید، به فکر کالای داخلی و تولید ملی قابل دفاع هستیم، نباید بگذاریم صنعت فرش مغفول بماند و باید تدبیری در حاکمیت اندیشیده شود تا این صنعت تحت پوشش‌های حمایتی قرار گیرد. امید است مسئولان دولتی که درخصوص توسعه بازار فرش دستباف و کاهش موانع تولید داخل آن، نقش تصمیم‌گیرنده دارند، همه تلاش خود را برای حفظ این میراث کهن ایرانی بکارگیرند و فعالان بخش خصوصی در حوزه فرش نیز خود را با ابزارهای نوین مدیریت کسب و کار مجهز نمایند و به صدای مشتریان و نیاز و سلیقه بازار داخل و خارج از کشور توجهی

بیش از پیش نمایند. بدون تردید حضور ۳۵ درصدی غرفه داران از دیگر استان‌های کشور، نشان دهنده مشارکت ملی فعالان عرصه فرش است. آیین افتتاحیه نمایشگاه روز ۱۴ آذر در اتاق بازرگانی اصفهان و تحت عنوان همایش بزرگ «بررسی راهکارهای توسعه بازار فرش دستباف ایران» با هدف کمک به رفع مشکلات این حوزه برگزار می‌گردد.

بخش‌های مختلف از دولتی و خصوصی، رویدادهای جدیدی را در نمایشگاه رقم بزنیم که از آن جمله می‌توان به موارد زیر اشاره نمود: برگزاری آئین افتتاح نمایشگاه در قالب برگزاری همایش بررسی راهکارهای توسعه بازار فرش دستباف ایران که صبح روز پنجشنبه ۱۴ آذر در سالن همایش‌های اتاق بازرگانی برگزار خواهد شد. برگزاری نشست‌های تخصصی در طول نمایشگاه در راستای کمک به توسعه بازار فرش دستباف محیطی شهری

توسعه مخاطبان بازدیدکننده نمایشگاه و دعوت از مخاطبان خاص برگزاری نشست خبری روز دوشنبه ۱۲ آذر ویژه بیست و دومین نمایشگاه فرش دستباف اصفهان دعوت به حضور از اساتید مطرح در حوزه طراحی، بازاریابی و صادرات فرش دستباف با هدف انتقال تجربه و برگزاری رویدادهای آموزشی

اجرای طرح سلیقه یابی فرش دستباف از بازدیدکنندگان نمایشگاه اجرای طرح ثبت اطلاعات بازدیدکنندگان از نمایشگاه (رجیستری)

برگزاری جشن هنرمندان با حضور تعدادی از هنرمندان شهر اصفهان در رشته‌ها و سبک‌های هنری متفاوت همه

بخش‌های مختلف از دولتی و خصوصی، رویدادهای جدیدی را در نمایشگاه رقم بزنیم که از آن جمله می‌توان به موارد زیر اشاره نمود: برگزاری آئین افتتاح نمایشگاه در قالب برگزاری همایش بررسی راهکارهای توسعه بازار فرش دستباف ایران که صبح روز پنجشنبه ۱۴ آذر در سالن همایش‌های اتاق بازرگانی برگزار خواهد شد. برگزاری نشست‌های تخصصی در طول نمایشگاه در راستای کمک به توسعه بازار فرش دستباف محیطی شهری

توسعه مخاطبان بازدیدکننده نمایشگاه و دعوت از مخاطبان خاص برگزاری نشست خبری روز دوشنبه ۱۲ آذر ویژه بیست و دومین نمایشگاه فرش دستباف اصفهان دعوت به حضور از اساتید مطرح در حوزه طراحی، بازاریابی و صادرات فرش دستباف با هدف انتقال تجربه و برگزاری رویدادهای آموزشی

اجرای طرح سلیقه یابی فرش دستباف از بازدیدکنندگان نمایشگاه اجرای طرح ثبت اطلاعات بازدیدکنندگان از نمایشگاه (رجیستری)

برگزاری جشن هنرمندان با حضور تعدادی از هنرمندان شهر اصفهان در رشته‌ها و سبک‌های هنری متفاوت همه

در سال‌های اخیر در کشور عزیزمان هرساله در راستای توسعه بازار فرش دستباف و معرفی بیش از پیش آن، نمایشگاه‌هایی برگزار می‌شود تا مخاطبان داخلی و خارجی بتوانند طی چند روز با متنوع‌ترین مجموعه‌های فرش دستبافی ایران آشنا شده و از نزدیک تجربه خاطره‌انگیزی به ثبت رسانند. اصفهان نیز به عنوان یکی از مراکز اصلی، ریشه دار و صاحب سبک در بافت فرش دستباف ایران، هرساله نمایشگاهی با این هدف برگزار می‌نماید که بیست و دومین آن امسال از ۱۴ تا ۲۰ آذرماه به همت شرکت نمایشگاه‌های استان اصفهان و توسط مرکز آموزش بازرگانی استان اصفهان برگزار خواهد شد. در این نمایشگاه ۱۳۸ مجموعه شامل تولیدکننده، فروشنده، صادرکننده، طراح، رنگرزی فرش دستباف در قالب مشارکت‌کننده در وسعتی بالغ بر ۴۰۰۰ متر مربع در چهار سالن حضور خواهند داشت. نمایشگاه فرش دستباف اصفهان را به معنای واقعی می‌توان نمایشگاه ملی فرش دستباف نامگذاری کرد زیرا از سراسر کشور، فعالان حوزه فرش در آن حضور دارند و در سال جاری ۳۵ درصد از مشارکت‌کنندگان از استان‌های خراسان رضوی، چهارمحال بختیاری، آذربایجان شرقی، گلستان، کردستان، کرمان، قم، فارس و تهران مهمان خانواده بزرگ فرش دستباف اصفهان هستند.

در سال جاری سعی بر آن شده است تا با هم افزایی

نمایشگاه فرش

کار آفرین ترین نمایشگاه اصفهان

بیست و دومین نمایشگاه فرش دستباف اصفهان با حضور استان های مختلف کشور چهاردهم تا بیستم آذر ماه در محل دائمی نمایشگاه بین المللی اصفهان برگزار خواهد شد. مدیر نمایشگاه های داخلی شرکت نمایشگاه های بین المللی استان اصفهان، در این ارتباط اظهار کرد: نمایشگاه فرش به عنوان قدیمی ترین نمایشگاه اصفهان از دهه هفتاد فعالیت خود را مطابق با سیاست های وزارت صمت آغاز کرد. مجید نایب زاده با بیان اینکه نمایشگاه فرش اصفهان یکی از قدیمی ترین نمایشگاه های این حوزه در کشور است، افزود: طی سال های گذشته این نمایشگاه با رویکردهای مختلفی همچون صادرات، تمرکز بر تولید داخل، فرش های عشاير و روستاییان، فروش و توزیع فرش و ... برگزار شده است. وی با بیان اینکه با تغییر سیاست شرکت نمایشگاه و با توجه به تغییر محل پروژه جدید نمایشگاه، برگزاری نمایشگاه فرش اصفهان امسال به بخش خصوصی واگذار شده است، گفت: با توجه به کمیته تخصصی فرش در اصفهان، مجری این نمایشگاه از داخل استان و توسط همین کمیته انتخاب شد تا نمایشگاه بتواند همسو با سیاست های آن برگزار شود. مدیر نمایشگاه های داخلی شرکت نمایشگاه های بین المللی استان اصفهان ادامه داد: طی سال های برپایی نمایشگاه فرش از بخش ها و دستگاه های مختلفی همچون آموزش و پرورش، تامین اجتماعی و ... حضور یافتند و امسال نیز برای نخستین بار در جهت توسعه بازار و صادرات از مجموعه گمرک استان برای حضور در بیست و دومین نمایشگاه فرش اصفهان دعوت کرده ایم.

نایب زاده با تاکید بر اینکه نمایشگاه فرش اصفهان در اقتصاد داخلی یکی از کار آفرین ترین نمایشگاه های استان است، تصریح کرد: با این وجود در برپایی نمایشگاه فرش بر رویکرد فرهنگ و هنر بیشتر از تجاری آن تاکید داریم. نایب زاده تصریح کرد: یکی از مشکلات بزرگ در حوزه فرش بحث سهم صنعت فرش از رسانه ملی و تبلیغات عمومی شهری است که سهم واقعی نبوده است. حوزه فرش در داخل یکی از کار آفرین ترین نمایشگاه ها و در بحث اقتصاد خارجی یکی از سفیران مهم کشور ما محسوب می شود. وی در پایان تاکید کرد: شکی نیست که بهترین نمایشگاه بین المللی فرش دستباف باید در اصفهان برگزار شود. موضوعی مثل فرش دستباف در تولید و تجارت استان و منطقه اثر مستقیمی دارد؛ همه عوامل باید دست در دست هم بدهند تا نمایشگاه فرش دستباف اصفهان در حد بسیار آبرومندانه ای برگزار شود چون علاوه بر اقتصاد، حیثیت اجتماعی و فرهنگی برای استان به بار می آید. پس ضرورت برگزاری نمایشگاه فرش دستباف اصفهان، حفظ و حراست از این میراث ملی است و حفظ این هنر و میراث کهن وظیفه ملی و نیازمند توجه بسیار زیادی است؛ همانطور که هر ساله نیز مورد توجه بسیاری از سرمایه گذاران و مصرف کنندگان و شرکت های بازرگانی در ایران و خارج از ایران قرار گرفته است. بنابراین، از همه افراد، سازمان ها، نهادها و تشکلهایی که با فرش دستباف ارتباط دارند درخواست می کنم شرایطی فراهم آورند تا نمایشگاه فرش، هر سال، بهتر از سال قبل برگزار شود.

تفاهم نامه مرکز ملی فرش و اتاق بازرگانی ایران و چین

تفاهم نامه همکاری اتاق بازرگانی ایران و چین و مرکز ملی فرش دستباف ایران برای بازاریابی، فروش و صادرات فرش امضاء شد. رئیس مرکز ملی فرش ایران با بیان این مطلب اضافه کرد: این سند همکاری اهدافی چون «توسعه و توانمندسازی نیروی انسانی برای اعزام به بازار چین»، «توسعه تجارت الکترونیک و تبلیغات فرش ایرانی در بازار چین» و «ایجاد تقویت و همسویی در شرکتها، تشکلهای و گروه های اعزامی برای دستیابی به بازار مزبور» را دنبال می کند. این تفاهم نامه را مجیدرضا حریری و فرشته دست پاک پس از نشست خبری رئیس مرکز ملی فرش ایران در وزارت صمت امضا کردند.

خبر کوتاه

خبر اول

نایب رئیس اتحادیه تولیدکنندگان فرش دستباف اصفهان مطرح کرد:

دولت بازار را خراب می کند

افزایش تعرفه واردات ابریشم چالش بزرگ تولیدکنندگان فرش دستباف است

شاهد یک قانونگذاری تازه نیز هستیم. از جمله در پیش نویس اصلاح قانون مالیات قرار شده است که هنرمندان و کارگاه های فرش نیز مشمول پرداخت مالیات شوند و اگر این اتفاق رخ دهد بازار فرش با رکود عجیبی روبه رو خواهد شد. عساجی به نقش بخش خصوصی در توسعه صنعت فرش پرداخت و تاکید کرد: در کل بازار فرش باید در دست بخش خصوصی باشد چون بخش خصوصی است، بهتر سلیقه مشتریان را می داند و می تواند با توجه به نیاز مشتریان بازاریابی کند. در مقابل دولت در سیاست گذاری ها و قانون گذاری هایش باید از بخش خصوصی کمک بگیرد. در حالی که اکنون دولت با اعمال سیاست های اشتباه نه تنها از بخش خصوصی حمایت نمی کند که بازار را خراب تر هم می کند.

وی از شرایط بازار گلایه کرد و گفت: وقتی فرش دستباف از ایران صادر می شود در سامانه نیما پول آن به کشور برمی گشت؛ فرش کالایی نیست که وقتی به بازارهای خارجی رسید طی دو، سه ماه به فروش برسد و گاهی روند فروش آن تا دو سال طول می کشد. بر این اساس، تاجر ناچار است فرش را بخرد و در حالی که هنوز آن را در بازار خارجی نفروخته است، وقتی دست آوردنش مشکل می شود، هر چند خوشبختانه این طرح شامل اصلاحاتی شد، اما در حال حاضر بسیاری از تاجران دیگر حوصله طی کردن این مراحل پر پیچ و خم خرید فرش از ایران را ندارند و ترجیح می دهند از کشور پاکستان خرید خود را انجام بدهند.

وی در بخش دیگری از سخنانش به نقش نمایشگاه در توسعه صنعت فرش اشاره کرد و گفت: نمایشگاه اصفهان بی شک بعد از نمایشگاه تهران بهترین نمایشگاه صنعت فرش کشور است. اما باید به چند دیدگاه نگاه کرد. اول عرضه تولیدات جدید برای برندسازی و نظرسنجی از مردم یا همان ذائقه شناسی مشتریان که نقش اساسی در تولید آینده محصول دارد و دومین آیتیم، ایجاد بستری مناسب برای آشنایی و تعامل تجار و خریداران جدید است.

نایب رئیس اتحادیه تولیدکنندگان فرش دستباف اصفهان معتقد است، سیاستگذاری یک شبه و غلطی که به اسم کارشناسی اعمال می شود؛ باعث ایجاد بسیاری از مشکلات شده است. سعید عساجی از شرایط صنعت فرش گلایه مند است و می گوید: واقعیت این است که متأسفانه حال بازار فرش دستباف مانند حال بسیاری از کالاها و اجناس دیگر خوب نیست و افزایش بی رویه نرخ ارز، اعمال تحریم ها و به ویژه توقف صادرات باعث شده تا این بازار وضعیت نامطلوبی را تجربه کند.

است. ادامه این روند، تولید فرش را به محصولی گران و دشوار برای تولیدکنندگان تبدیل کرده و باعث شده تا در ماه های اخیر چندین کارگاه فرش بافی به تعطیلی و یا توقف کار کشیده شوند. نایب رئیس اتحادیه تولیدکنندگان فرش دستباف اصفهان با بیان اینکه ابریشم چین، گران است، اظهار کرد: اخیراً تولیدکنندگان فرش دستباف، ابریشم با کیفیت پایین را خریداری می کنند که موجب می شود در آینده فرش با کیفیت پایین تولید و وارد بازار خواهد شد. عساجی با اشاره به اینکه میزان تولید ابریشم ایران نیاز داخل را تامین نمی کند، اظهار کرد: از سوی دیگر کیفیت ابریشم ایران پایین است و امکان استفاده از آن در فرش دستباف وجود ندارد، بنابراین ناچار به واردات ابریشم از چین هستیم. عساجی به مشکلات تولید فرش دستباف اشاره کرد و ادامه داد: در حال حاضر مشکلات فرش بیش از سایر کالاهای اساسی است. باید در نظر گرفت فرش ایرانی

نایب رئیس اتحادیه تولیدکنندگان فرش دستباف اصفهان گفت: متأسفانه با افزایش تعرفه واردات ابریشم از ۱۵ به ۲۶ درصد، تولیدکنندگان این صنعت با چالش بزرگی مواجه شده اند. سعید عساجی با بیان اینکه در پیش نویس اصلاحیه لایحه قوانین و مقررات مالیاتی سازمان امور مالیاتی که مهر ماه ۹۸ به مجلس ارسال شده، ماده ۱۴۲ قانون مالیات های مستمر حذف شده است، اظهار کرد: اگر این ماده قانونی حذف شود تولیدکنندگان فرش دستباف دچار چالش بسیار خواهند شد. وی همچنین به مشکلات تولیدکنندگان فرش دستباف در تامین مواد اولیه اشاره کرد و افزود: مواد اولیه فرش دستباف ابریشم، پشم و گرگ است در ماه اخیر خیلی گران شده اند. متأسفانه تعرفه واردات ابریشم نیز از ۱۵ درصد به ۲۶ درصد افزایش یافته است به نحوی که با این تعرفه هزینه یک متر فرش اصفهان با واردات ابریشم، یک میلیون و ۵۰۰ هزار تومان شده

تاجران دیگر حوصله طی کردن مراحل پر پیچ و خم خرید فرش از ایران را ندارند

تاجران دیگر حوصله طی کردن مراحل پر پیچ و خم خرید فرش از ایران را ندارند

تنها نقش دولت تسهیل‌گری است

عضو هیات علمی رشته فرش دانشگاه کاشان شرایط بازار فرش را با توجه به وجود تحریم‌ها که مانع اساسی برای صادرات است نامطلوب توصیف کرد و گفت: اکنون ما در بحث صادرات با مشکلات اساسی روبه‌رو هستیم. «فتعلی قشقایی فر» ادامه داد: البته بخشی از مشکلات امروز، به بازارهای سنتی و همیشگی ما در حوزه فرش مانند کشورهای اروپایی و آمریکایی بازمی‌گردد و اینکه با وجود تحریم‌ها، صادرات فرش ما به این کشورها مانند گذشته نیست. هرچند در بخش به مربوط بازار کشورهای حاشیه خلیج فارس و کشورهای آسیایی وضع کمی بهتر است. در بخش بازار داخل نیز با توجه به مشکلات اقتصادی مردم، شاهد رکود هستیم. قشقایی در ادامه در رابطه با نقش بخش خصوصی در رونق تولید فرش گفت: ۱۰۰ درصد تولید فرش با بخش خصوصی است و دولت تنها باید بحث تسهیل‌گری برای فروش و توزیع این کالا را از طریق روابط بین‌المللی و پیمان‌هایی که با سایر کشورهای جهان برای صادرات و تجارت دارد تقویت کند تا صادرات فرش بهتر انجام شود. او ادامه داد: از سوی دیگر میزان زیادی از تولید فرش متناسب با سلیقه بازار نیست، زیرا انعقاد ارتباط دقیق و نزدیک با بازار نداریم که بدانیم بازار دقیقا چه محصولی را با چه مواد اولیه، ویژگی، طرح و نقش می‌خواهد که محصول خود را متناسب با آن سلیقه تولید کنیم. در حال حاضر عمده تولید، براساس تجربه قبلی و شناخت شخصی است و هیچ نظام تدوین شده و منظمی برای آگاهی ما از بازار جهانی وجود نداشته است. این استاد دانشگاه در رابطه با ویژگی‌های امروز فرش ایرانی نیز گفت: باید در نظر داشت فرش ایرانی بخصوص فرش دستباف ایرانی پیش از اینکه یک کالای ارزشی باشد بخشی از میراث فرهنگی ماست و محصولی است که در دکوراسیون داخلی مورد استفاده قرار می‌گیرد. به بیان بهتر این کالا در کنار سایر کالاها تابع مبحث بزرگی به اسم دکوراسیون داخلی است که در دنیا از سبک‌ها و شیوه‌های گوناگونی پیروی می‌کنند. بنابراین هرچه شرکتها و طراحان ما بتوانند با حفظ اصالت میراث فرهنگی کشورمان، طرح‌های خود را به آنچه که جهان می‌پسندد نزدیکتر کنند، بدون شک موفق‌تر خواهند بود. در این میان آن دسته از طراحان و شرکت‌هایی که بیش از اندازه به مسائل قومی نزدیک هستند چون نمی‌توانند نیازهای بازار را برآورده سازند احتمال اینکه با شکست روبرو شوند زیاد است. به بیان دیگر ما باید تکلیف خود را با نیازهای جامعه جهانی روشن کنیم. ما تابع آنها هستیم یا آنقدر قدرت داریم که آنها را با سلیقه خود همسو کنیم. فراموش نکنیم ما بخشی از این جامعه هستیم و باید همسو با آنها حرکت کنیم ضمن اینکه سلیقه و نگرش‌های فرهنگی‌مان را هم حفظ و در قالب فرش با نقوش مورد پسند روز دنیا به جهان عرضه کنیم.

گردشگران توان خرید فرش ایرانی ندارند

اکبر مشکاتی، رئیس اتحادیه فروشندگان فرش دستباف اصفهان با اشاره به تأثیر گردشگری بر رونق صنعت فرش گفت: گردشگران کنونی ایران معمولاً از افراد طبقه نرتمند که بتوانند فرش خریداری کنند نیستند و بیشتر مشتری فرش‌های تجاری هستند، بنابراین ورود گردشگران تاکنون اثر چندانی بر روی فروش فرش اصفهان نداشته. وی تصریح کرد: در صورتی هم که گردشگری قصد و توان خرید فرش داشته باشد به علت این که امکان به همراه آوردن پول نقد را ندارند و ما هم نمی‌توانیم از کارت اعتباری آن‌ها استفاده کنیم عملاً امکان خرید و فروش وجود ندارد. وی قاطعاً فرش دستباف ایران را دلیل کاهش صادرات فرش دانست.

خبر کوتاه

خبر اول

حال و روز بازار فرش به روایت مدیر گروه فرش دانشگاه هنر اصفهان؛

تدوین استراتژی برای بازارهای تازه

باید رویکردهای پیشین را کنار گذاشت و به دنبال تقاضا در بازارهای تازه باشیم

مدیر گروه فرش دانشگاه هنر اصفهان، شرایط بازار فرش را با توجه به وجود تحریم‌ها و شرایط اقتصادی داخل نامطلوب می‌داند و می‌گوید: با توجه به شرایط اقتصادی کشور بازار فرش نیز رونق خود را از دست داده است. زیرا بازار فرش جدای اقتصاد کشور نیست. از یک سو، یکی از بخش‌های که تحریم روی آن اثر زیادی گذاشته، بازار فرش است و باعث شده تا در بازارهای خارجی به طور کامل روی ما بسته شود. «فرهاد باباجمالی»، ادامه می‌دهد: از سوی دیگر در داخل کشور نیز با توجه به شرایط اقتصادی و وضعیت نامطلوب معیشتی مردم باعث شده تا در چند سال گذشته خرید و فروش این کالا در داخل نیز به شکلی محدود انجام شود و پیش‌بینی می‌شود امسال نیز شرایط نامطلوب‌تر از سال‌های گذشته پیش رود.

گزارش

بخش
خصوصی
همواره
گوش
به‌زنگ
تصمیمات
بخش
دولتی
بوده
است

کارافزار زندگی انسان است که معقوله هنر به آن اضافه شده. ما اگر تعریف علمی هنر را در نظر بگیریم و فرش را در کنار آن قرار دهیم و یکمقدار از سنت‌ها و باورهای فرهنگ‌مان را نیز در کنار آن بگذاریم متوجه خواهیم شد بخش هنر فرش قسمت محدودی از این ماجرا خواهد بود و قسمت زیادی از فرش ایرانی، فرش تجاری است که یک شاخصه از ابزار زندگی را داراست که در قالب فرش تجاری مبادله می‌شوند و دارای تاریخ مصرف است. بنابراین در زمینه هنر فرش باید تعمق بیشتری داشته باشیم که خارج از هنر ایرانی قدم‌ها را آهسته برداریم تا به این هنر خدشه وارد نشود؛ زیررنگ‌های بسیاری برای آن کشیده شده است. اما در قسمت تجاری باید رویکرد دیگری داشته باشیم و همگام با تحولات جمعیتی از لحاظ تکنولوژی و سبک زندگی روز مردم جهان پیش رویم تا بازارهایمان را از دست ندهیم. بنابراین اگر از این بعد نگاه کنیم فرش‌هایی که با نقوش جدید و سبک جدید تولید می‌شوند خالی از لطف نیست و جایگاه خودشان را دارند. باباجمالی در آخر در رابطه با نقش نمایشگاه‌ها در رونق تولید فرش نیز گفت: به طور کلی برگزاری نمایشگاه‌ها کاری بسیار خوب و ارزشمند است. اما آنچه در ایران انجام می‌شود فقط یک فروشگاه است نه نمایشگاه. زیرا نمایشگاه دارای تعریف و عملکرد خاص خود است. اما از آنجایی که در ایران به دید فروشگاه به آن نگاه می‌شود خیلی موثر واقع نشده است. در نمایشگاه انتظار داریم کالایی معرفی شود و برای آن ایجاد تقاضا شود. از این‌رو اگر برگزاری نمایشگاه‌ها تا حدودی مورد بازبینی قرار گیرد وضع بهتر خواهد شد. در مورد نمایشگاه اصفهان هم از آنجایی که مانند سایر نمایشگاه‌های ایران عمل کرده، عملکرد چندانی موفق نبوده است هرچند خالی از لطف هم نبوده اما رسالت اصلی را آنطور که باید انجام می‌داد انجام نداده است.

دولتی جز موارد معدود، هیچ‌گاه خودش به تنهایی قد اعلم نکرده است. حتی برای برندسازی برخی از محصولات بخش خصوصی زحمات زیادی کشید تا آنها را در سطح جهان معرفی کند. اما اکنون آنها نیز آرام به دلیل وضعیت موجود به حاشیه می‌روند. به نظر من اگر نگرش تازه‌ای در این حوزه‌ها رخ ندهد بخش خصوصی چون همیشه گوش به زنگ تصمیمات دولت بوده از خودش حرکتی نشان نمی‌دهد؛ از اینرو آن بعد کلان مدیریتی باید به آنها سمت‌وسو دهد و آنها را وادار به تحرک تازه‌ای بکند. او ادامه داد: از سوی دیگر بخش دولتی باید سیاست و دیدگاه حمایتی و نظارتی داشته باشد که متناسبانه سال‌هاست در این بخش دچار مشکل است. به‌عنوان مثال در ابتدا که دولت، جهاد کشاورزی را ملزم به پایش هنر و صنعت کرد و تعاونی‌ها را تشکیل داد اقدامی درست و مناسب را انجام داد. اما از آنجایی که

دولتی جز موارد معدود، هیچ‌گاه خودش به تنهایی قد اعلم نکرده است. حتی برای برندسازی برخی از محصولات بخش خصوصی زحمات زیادی کشید تا آنها را در سطح جهان معرفی کند. اما اکنون آنها نیز آرام به دلیل وضعیت موجود به حاشیه می‌روند. به نظر من اگر نگرش تازه‌ای در این حوزه‌ها رخ ندهد بخش خصوصی چون همیشه گوش به زنگ تصمیمات دولت بوده از خودش حرکتی نشان نمی‌دهد؛ از اینرو آن بعد کلان مدیریتی باید به آنها سمت‌وسو دهد و آنها را وادار به تحرک تازه‌ای بکند. او ادامه داد: از سوی دیگر بخش دولتی باید سیاست و دیدگاه حمایتی و نظارتی داشته باشد که متناسبانه سال‌هاست در این بخش دچار مشکل است. به‌عنوان مثال در ابتدا که دولت، جهاد کشاورزی را ملزم به پایش هنر و صنعت کرد و تعاونی‌ها را تشکیل داد اقدامی درست و مناسب را انجام داد. اما از آنجایی که

«فرهاد بابا جمالی» در رابطه با راهکار خروج بحران فعلی در صنعت فرش گفت: فرش یک بعد اقتصاد کلان دارد. زیرا به لحاظ قیمت‌گذاری اقتصاد ملی را درگیر خود می‌سازد و هم اینکه ابعاد خرید و فروش آن در سطح ایران بسیار گسترده است. زیرا متقاضی آن جامعه محدودی نیست. از این رو تأثیر آن روی اقتصاد با سایر کالاها قابل قیاس نیست و تأثیرات گسترده‌تری دارد. از این رو راهکارهای متعددی برای خروج از بحران آن وجود دارد که از سیاست‌های اقتصادی دولت پیروی می‌کند. از سوی دیگر مرکز ملی فرش ایران که به عنوان متولی این کالا در کشور شناخته می‌شود باید سیاست‌های گذشته را تا اندازه‌ای کنار بگذارد و در سیاست‌های خود بازنگری داشته باشد. برای من همیشه این پرسش وجود دارد که چرا ما همچنان منتظر و درگیر بازارهای سنتی خود در این حوزه هستیم؟ اگر از مدت‌ها پیش یک استراتژی برای بازارهای تازه تدوین کرده بودیم، شاید اکنون دچار این رکود نمی‌شدیم. ما باید رویکرد تازه‌ای در حوزه بازاریابی به منظور جذب بازارهای جدید داشته باشیم. به عنوان مثال نگاه ما این است که چون کشورهای آفریقایی اقتصاد ضعیفی دارند پس برای بازار فرش ما جایگاه مناسبی نیستند؛ در حالیکه باید رویکردهای پیشین را کنار گذاشت و به دنبال تقاضا در بازارهای تازه باشیم. این یکی از مهم‌ترین راهکارها و سیاست‌های عمده است که باید روی آن سرمایه‌گذاری شود و کاری کلان و جمعی می‌طلبد که نیازمند همکاری تجار، دانشگاهیان و سیاست‌مداران است. شک نکنید اگر رویکرد تازه‌ای در این زمینه به وجود آید دولت نیز از این ماجرا نفع خواهد برد.

باباجمالی، با اشاره به اینکه بخش خصوصی همواره گوش به زنگ تصمیمات بخش دولتی بوده است در رابطه با تأثیرات و نقشی که دولت در بازار فرش دارد گفت: متناسبانه بخش

صاحب امتیاز و مدیر مسئول: مجید محققیان

صفحه آرای: آزاده تحویلین

آدرس: اصفهان، خیابان سپهسالار، نبش کوچه شماره ۵، پلاک ۵

صندوق پستی: ۸۱۵۸۹۸۱۸۶۵

تلفن: ۰۳۱-۳۳۶۱۷۸۵۹

eghtesadbazar

ویژه نامه بیست و دومین نمایشگاه
فرش دستباف اصفهان

بیست و دومین نمایشگاه فرش دستباف اصفهان

۱۴ تا ۲۰ آذر ماه ۹۸

ساعت بازدید از ۱۵ تا ۲۲

جمعه ۱۵ آذر از ساعت ۱۰ تا ۲۲

مکان: اصفهان - پل تاریخی شهرستان

دبیرخانه: اصفهان - میدان آزادی
بلوار دانشگاه - کوچه ۵ - پلاک ۱۱
مرکز آموزش بازرگانی استان اصفهان

تلفن: ۰۳۱-۳۶۲۸۳۹۲۹

www.lhcarpetexpo.ir

www.isfahancarpex.ir

